

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: “ΠΡΟΗΓΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ”

Wa. Po. – Water Potability
(Analytics as a Service)

ΕΥΦΥΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΗ
ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Επιβλέπων Καθηγητής: Δημοσθένης Κυριαζής

Ιωάννα Κανδή – Κωνσταντίνος Μαυρογιώργος

ME2136 – ME2144

{ioannakandi, kostismvg}@gmail.com

Ιούνιος 2022

Πίνακας Περιεχομένων

Κατάλογος Εικόνων.....	1
Κατάλογος Πινάκων.....	1
1. Εισαγωγή.....	2
2. Υλοποίηση Συστήματος	3
2.1. Χρησιμοποιούμενες Τεχνολογίες	3
2.2. Σύνολο Δεδομένων	3
2.3. Ανάλυση Δεδομένων	4
2.4. Υλοποιημένες Υπηρεσίες	4
3. Εγχειρίδιο Χρήσης.....	5
4. Συμπεράσματα.....	8

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1: Διεπαφή Wa.Po.....	5
Εικόνα 2: Εμφάνιση μηνύματος για δείγμα πόσιμου νερού.....	5
Εικόνα 3: Εμφάνιση μηνύματος για δείγμα μη πόσιμου νερού	6
Εικόνα 4: Εξωτερικά APIs Wa.Po.	6

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Πρότυπο πίνακα για υλοποιημένες υπηρεσίες.....	4
Πίνακας 1: Υπηρεσία predictPotability.....	4

1. Εισαγωγή

Η εκπόνηση εργασιών στα πλαίσια των μαθημάτων της Μεταπτυχιακής Εξειδίκευσης Σπουδών με τίτλο «Προηγμένα Πληροφοριακά Συστήματα» ήταν απαραίτητη για την μέγιστη δυνατή εξοικείωση των φοιτητών με το αντικείμενο του Προγράμματος. Η παρούσα εργασία αφορά το μάθημα εαρινού εξαμήνου με τίτλο «Ευφυή Πληροφοριακά Συστήματα και Τεχνητή Νοημοσύνη» και πραγματεύεται περιληπτικά τη δημιουργία μιας containerized εφαρμογής που αξιοποιεί την βιβλιοθήκη Keras για την πραγματοποίηση πρόβλεψης σχετικά με τη ποσιμότητα δειγμάτων νερού. Στο κείμενο που ακολουθεί περιγράφεται το σύνολο δεδομένων που αξιοποιήθηκε, οι τεχνολογίες που εφαρμόστηκαν και ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί η εφαρμογή. Τέλος, παρατίθενται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την εκπόνηση της εργασίας αυτής.

2. Υλοποίηση Συστήματος

2.1. Χρησιμοποιούμενες Τεχνολογίες

Η web εφαρμογή αποτελείται από το front-end, το οποίο αποτελεί την διεπαφή του χρήστη, και το back-end που είναι όλες οι υπηρεσίες που έχει πρόσβαση ο χρήστης από την διεπαφή. Για το front-end χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες τεχνολογίες:

- HTML5 για την οργάνωση των επιμέρους τμημάτων από τα οποία αποτελείται η διεπαφή και την προσθήκη κανόνων στις φόρμες υποβολής του χρήστη για διασφάλιση της εγκυρότητας αυτών πριν σταλούν στο back-end.
- Bootstrap 4: για την μορφοποίηση των παραπάνω τμημάτων ούτως ώστε να είναι ευδιάκριτα και ελκυστικά προς τον χρήστη. Το Bootstrap είναι μία δομή (framework) η οποία αποτελείται από HTML, CSS και JavaScript. Ουσιαστικά, παρέχει στους προγραμματιστές έτοιμες κλάσεις τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν έτσι ώστε να υλοποιήσουν γρήγορα μία πολύ ελκυστική διεπαφή χρήστη.
- CSS: για την μορφοποίηση των παραπάνω τμημάτων έτσι ώστε αυτά να είναι ευδιάκριτα και ελκυστικά προς τον χρήστη.
- JavaScript: για την προσθήκη του στοιχείου της δυναμικότητας στο front-end, διατήρηση cookies και διαχείριση διάφορων τιμών στο front-end γενικότερα.
- jQuery: η οποία αποτελεί μία βιβλιοθήκη JavaScript. Ειδικότερα, παίρνει πολλές κοινές εργασίες που απαιτούν πολλές γραμμές κώδικα JavaScript για να ολοκληρωθούν και τις «τυλίγει» σε μεθόδους που μπορούν να κληθούν με μία γραμμή κώδικα. Μέσω της jQuery γίνονται και οι κλήσεις Ajax στα διάφορα APIs με τα οποία επικοινωνεί η εφαρμογή, όπως επίσης και η εφαρμογή τεχνικών form validation, αξιοποιώντας την αντίστοιχη βιβλιοθήκη (jQuery Validation Plugin).

Για το back-end χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες τεχνολογίες:

- Python και ειδικότερα η βιβλιοθήκη Keras για την πραγματοποίηση των προβλέψεων.

2.2. Σύνολο Δεδομένων

Η παρούσα εργασία επικεντρώθηκε στο τομέα του περιβάλλοντος. Ειδικότερα, ανακτήθηκε από το [Kaggle](#) ένα σύνολο δεδομένων το οποίο περιέχει μετρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε διαφορετικά δείγματα νερού και τη διερεύνηση σχετικά με τη ποσιμότητά τους. Τα χαρακτηριστικά που περιέχει το συγκεκριμένο σύνολο δεδομένων είναι τα ακόλουθα:

- pH: pH του δείγματος (0 έως 14).
- Σκληρότητα (Hardness): Η ικανότητα του νερού να καθιζάνει σαπούνι σε mg/L¹.
- Στερεά (Solids): Ολικά διαλυμένα στερεά σε ppm.
- Χλωραμίνες (Chloramines): Ποσότητα χλωραμινών σε ppm.
- Θειικά (Sulfate): Ποσότητα θεικών αλάτων διαλυμένη σε mg/L.
- Αγωγιμότητα (Conductivity): Ηλεκτρική αγωγιμότητα του νερού σε μS/cm.
- Οργανικός Άνθρακας (Organic Carbon): Ποσότητα οργανικού άνθρακα σε ppm.
- Τριαλομεθάνια (Trihalomethanes): Ποσότητα Τριαλομεθανίων σε μg/L.
- Θολότητα (Turbidity): Μέτρηση της ιδιότητας εκπομπής φωτός του νερού σε NTU.

¹ ppm: parts per million, μg/L: microgram per litre, mg/L: milligram per litre

- Ποσιμότητά (Potability): Υποδεικνύει εάν το νερό είναι ασφαλές για ανθρώπινη κατανάλωση. Πόσιμο -1 και Μη πόσιμο -0

2.3. Ανάλυση Δεδομένων

Στόχος της εργασίας είναι η πρόβλεψη του χαρακτηριστικού «Ποσιμότητα» για ένα δείγμα νερού το οποίο δίνεται από τον χρήστη της εφαρμογής. Για την πραγματοποίηση της πρόβλεψης πραγματοποιήθηκαν συγκεκριμένα βήματα, ενώ αξιοποιήθηκε η βιβλιοθήκη Keras. Αρχικά, τυχούσες ελλιπείς τιμές που περιέχονται στο σύνολο δεδομένων αντικαταστάθηκαν με τον μέσο όρο της αντίστοιχης στήλης, ενώ οι διπλότυπες εγγραφές αφαιρέθηκαν. Εν συνεχεία, αναπτύχθηκε ένα νευρωνικό δίκτυο τριών (3) επιπέδων. Το πρώτο επίπεδο περιείχε δώδεκα (12) νευρώνες με συνάρτηση ενεργοποίησης την «ReLU», το δεύτερο περιείχε πέντε (5) νευρώνες με συνάρτηση ενεργοποίησης την «ReLU», ενώ το τρίτο περιείχε ένα (1) νευρώνα με συνάρτηση ενεργοποίησης την «Sigmoid». Έπειτα, δημιουργήθηκε το μοντέλο μηχανικής μάθησης το οποίο πλέον μπορούσε να αξιοποιηθεί για τη πραγματοποίηση προβλέψεων σε τυχαία δείγματα νερού.

2.4. Υλοποιημένες Υπηρεσίες

Στη συγκεκριμένη ενότητα περιγράφονται οι υλοποιημένες υπηρεσίες ιστού σε μορφή πινάκων. Οι πίνακες έχουν την ακόλουθη μορφή:

Όνομα Υπηρεσίας	
Περιγραφή	Περιγραφή της λειτουργίας της υπηρεσίας
Endpoint URL	http://localhost:5000/...
HTTP μέθοδος	Δυνατές τιμές: GET, POST, PUT, DELETE
Παράμετροι	Οι παράμετροι που χρειάζεται η υπηρεσία (αν υπάρχουν)
Επιστροφή	Τι επιστρέφει η υπηρεσία στον χρήστη

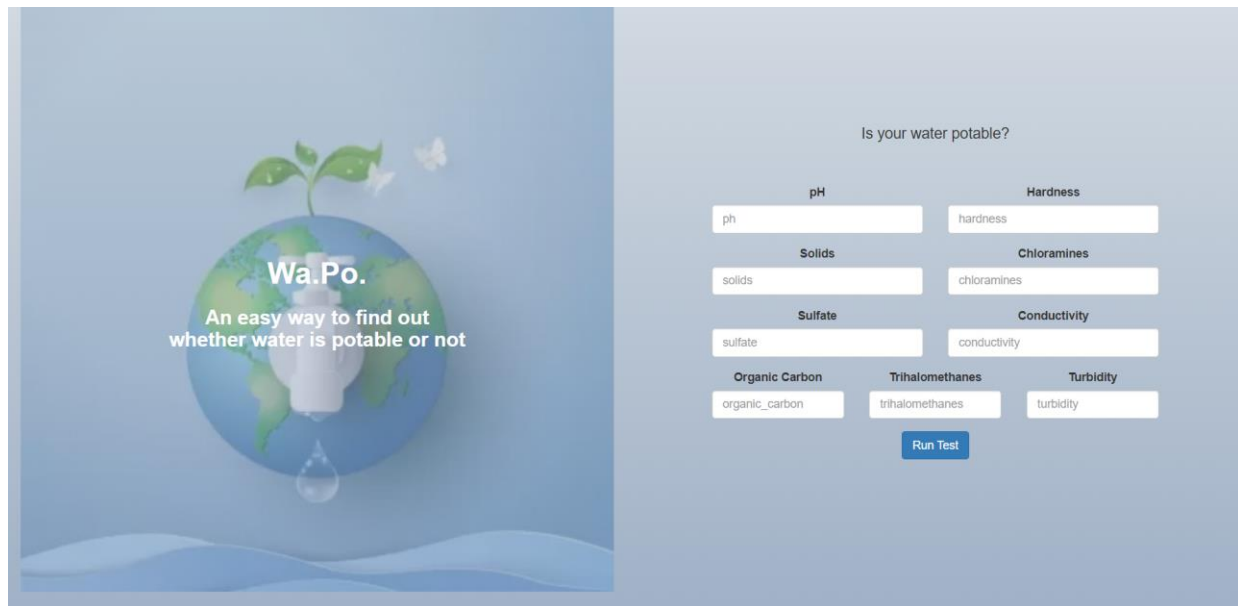
Πίνακας 1: Πρότυπο πίνακα για υλοποιημένες υπηρεσίες

predictPotability	
Περιγραφή	Αξιοποιείται για τη πραγματοποίηση της πρόβλεψης μέσω της Keras σχετικά με το αν ένα δείγμα νερού είναι πόσιμο
Endpoint URL	http://localhost:5000/ predictPotability
HTTP μέθοδος	GET
Παράμετροι	<p>pH: το pH του δείγματος</p> <p>hardness: η σκληρότητα του δείγματος</p> <p>solids: η ποσότητα διαλυμένων στερεών στο δείγμα</p> <p>chloramines: η ποσότητα χλωραμινών στο δείγμα</p> <p>sulfate: η ποσότητα θεικών αλάτων στο δείγμα</p> <p>conductivity: η αγωγιμότητα του δείγματος</p> <p>organic_carbon: η ποσότητα οργανικού άνθρακα στο δείγμα</p> <p>trihalomethanes: η ποσότητα τριαλομεθανίων στο δείγμα</p> <p>turbidity: η θολότητα του δείγματος</p>
Επιστροφή	Επιστρέφει 0 αν το δείγμα νερού δεν είναι πόσιμο και 1 αν το δείγμα νερού είναι πόσιμο

Πίνακας 2: Υπηρεσία predictPotability

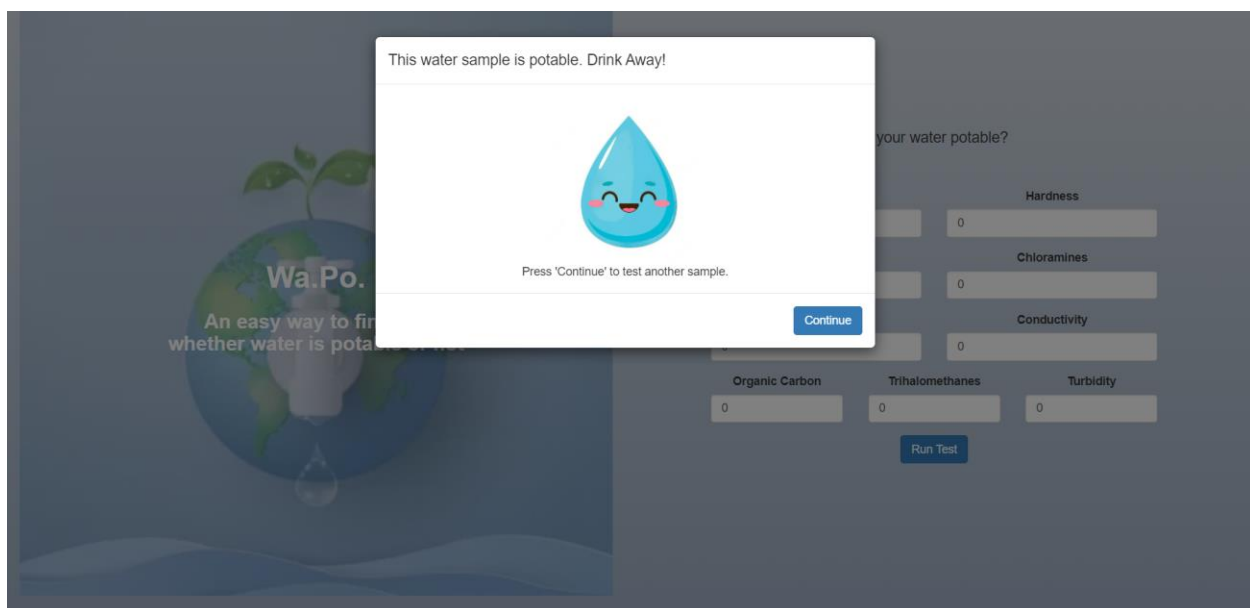
3. Εγχειρίδιο Χρήσης

Εφόσον εκκινήσει η εφαρμογή, αυτή είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση <http://localhost:5000>, όπως φαίνεται παρακάτω.

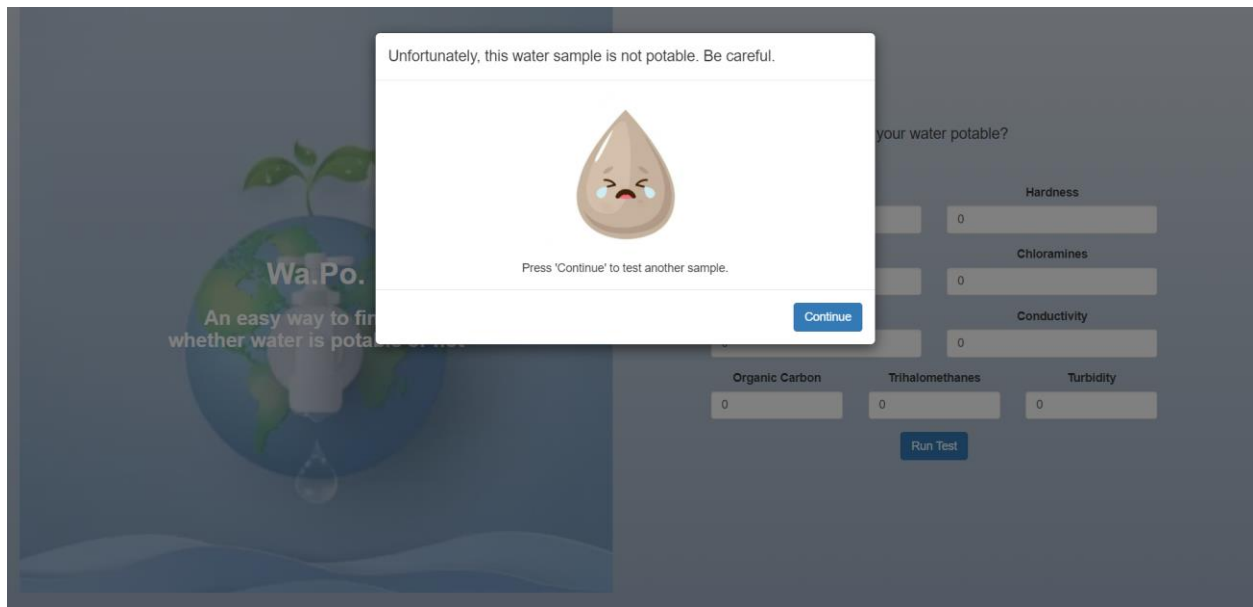

Εικόνα 1: Διεπαφή Wa.Po.

Ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να συμπληρώσει τη διαθέσιμη φόρμα και να ανακτήσει την αντίστοιχη πρόβλεψη για το δείγμα νερού που έχει στη διάθεσή του. Ύστερα από την ανάλυση του δείγματος επιστρέφεται ανάλογο μήνυμα που ενημερώνει τον χρήστη αν το νερό είναι πόσιμο (Εικόνα 2) ή όχι (Εικόνα 3).

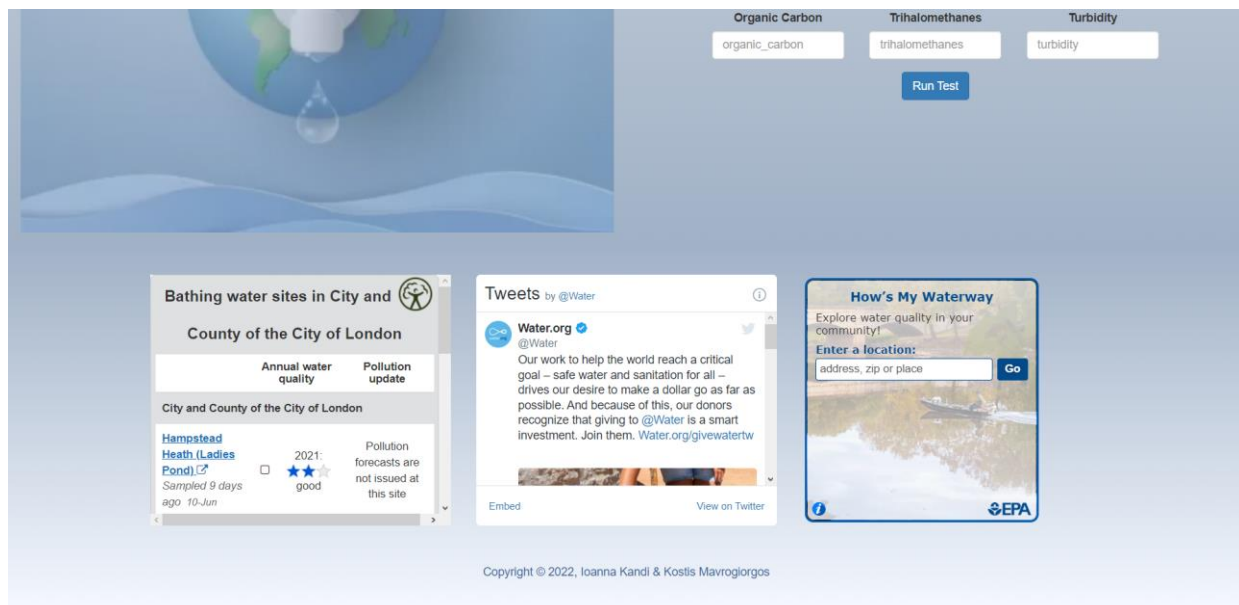

Εικόνα 2: Εμφάνιση μηνύματος για δείγμα πόσιμου νερού

Εικόνα 3: Εμφάνιση μηνύματος για δείγμα μη πόσιμου νερού

Στους χρήστες παρέχονται επίσης πληροφορίες που ανακτώνται από εξωτερικά APIs και αφορούν την ποιότητα νερού σε επιλεγθείσες περιοχές, όπως επίσης και σχετικά tweets (Εικόνα 4).

Εικόνα 4: Εξωτερικά APIs Wa.Po.

Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι ο κώδικας της εφαρμογής είναι ανεβασμένος και σε ιδιωτικό repository στο GitHub, στη διεύθυνση <https://github.com/ioannakandi/waterPotability>. Για να έχει κανείς πρόσβαση θα πρέπει να επικοινωνήσει σε ένα από τα emails που αναγράφονται στο εξώφυλλο της εργασίας, έτσι ώστε να προστεθεί ως contributor. Τέλος, η εφαρμογή είναι διαθέσιμη και ως Docker Container στη διεύθυνση <https://hub.docker.com/repository/docker/ioannakan/waterpotability>.

4. Συμπεράσματα

Συνοψίζοντας, η παρούσα εργασία ήταν απαραίτητη για να επιτευχθεί μια πρώτη επαφή με σημαντικές έννοιες του μαθήματος. Πιο συγκεκριμένα, υλοποιήθηκε μία containerized εφαρμογή που αξιοποιεί την βιβλιοθήκη Keras για την πραγματοποίηση πρόβλεψης σχετικά με τη ποσιμότητα δειγμάτων νερού. Για τη δημιουργία του προβλεπτικού μοντέλου δημιουργήθηκε νευρωνικό δίκτυο τριών (3) επιπέδων και οι συναρτήσεις ενεργοποίησης «ReLU» και «Sigmoid». Ωστόσο, μία μελλοντική βελτίωση της παρούσας εργασίας θα ήταν η εφαρμογή περισσότερων αλγόριθμων μηχανικής μάθησης, έτσι ώστε να βελτιωθεί η ακρίβεια του παραγόμενου μοντέλου.